

Міністерство освіти і науки України
Хмельницький національний університет
Академія економічних наук України
Спілка економістів України
Національний університет водного господарства
та природокористування, м. Рівне
Тбіліський державний університет ім. І. Джавахішвілі, м. Тбілісі, Грузія

**ІНСТРУМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ
ТА НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ
В УМОВАХ СУЧАСНИХ ГЛОБАЛЬНИХ ВИКЛИКІВ**

**Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції**

18–20 жовтня 2018 р.
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

УДК: 338(4/9):330.1:339.9

ББК: 65.050.1:66.4

I-72

*Рекомендовано до друку науково-технічною радою
Хмельницького національного університету,
протокол № 10 від 25.09.2018*

Подані матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Інструменти регулювання національної економіки та національної безпеки в умовах сучасних глобальних викликів», проведеної 18–20 жовтня 2018 р. у м. Хмельницькому.

Збережена авторська редакція. Відповідальність за грамотність, автентичність цитат, правильність посилань несуть автори статей.

Редакційна колегія:

Бондаренко М. І., к.е.н., проф.; ***Любохинець Л. С.***, к.е.н., доц.;

Бушовська Л. Б., к.е.н., доц.; ***Мейш А. В.***, к.е.н., доц.;

Танасієнко Н. П., к.е.н., доц.; ***Цвігун Т. В.***, к.е.н., ст. викл.;

Поплавська О. В., викл.

I-72 Інструменти регулювання національної економіки та національної безпеки в умовах сучасних глобальних викликів : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 18–20 жовтня 2018 р.). – Хмельницький : ХНУ, 2018. – 135 с. (укр., рос., англ.).

ISBN 978-966-330-325-3

Розглянуті аспекти розвитку національної економіки та засади забезпечення національної безпеки; роль фінансових механізмів в стабілізації кризових явищ, особливості інтелектуального капіталу економіки України, його значення в становленні інноваційно-інвестиційних систем; сучасні виклики і загрози у сфері національної безпеки; євроінтеграційний напрям розвитку економічних систем.

Для керівників підприємств, фахівців з економіки, викладачів та студентів ВНЗ.

УДК: 338(4/9):330.1:339.9

ББК: 65.050.1:66.4

ISBN 978-966-330-325-3

© Автори статей, 2018

© ХНУ, оригінал-макет, 2018

ЗМІСТ

Секція 1.

Теоретичні аспекти розвитку національної економіки та концептуальні засади забезпечення національної безпеки

Бондаренко М. І., Лучук Д. О.

Проблеми підвищення конкурентоспроможності вітчизняного підприємства в умовах сучасних глобальних викликів 3

Битий А. В.

Функціональні складові економічної безпеки підприємства.....7

Карвацка Н. С.

Agile-підхід в управлінні проектами.....10

Любохинець Л. С.

Детермінанти інноваційної конкурентоспроможності національної економіки.....13

Мейш А. В., Свиридецька О. С.

Теорія продуктивних сил як методологічна основа дослідження чинників та закономірностей розвитку національної економіки 16

Мороз С. В.

Державний борг та його вплив на національну економіку 19

Назарчук Т. В.

Перспективи та проблеми розвитку логістичної діяльності в Україні.....21

Нікитенко Д. В.

Проблеми забезпечення інвестиційної безпеки України 23

Поплавська О. В.

Напрями забезпечення митної безпеки України 26

Рзасва Т. Г., Римарчук Р. В.

Аналітичні можливості оцінки ресурсного потенціалу як основи безпеки функціонування.....28

Ряба О. І.

Проблеми економічної безпеки та реіндустріалізація.....30

Танасієнко Н. П., Гула А. Ю.

Основні засади державної політики національної безпеки України.....32

Цвігун Т. В., Білоус Г. А.

Свобода вибору рішень у сучасній економічній системі 36

Цвігун Т. В., Яцюк Б. Г.

Проблема тінізації економіки в сучасному світі 39

Секція 2.

Макроекономічне моделювання та роль фінансових механізмів у стабілізації кризових явищ в національній економіці

Бушовська Л. Б.

Система формування показників оцінки
ефективності інвестиційної діяльності.....41

Вашай Ю. В., Дорошенко О. О.

Бюджетна звітність у системі аналізу соціальної безпеки держави.....43

Гавриш Р. О., Мейш А. В.

ГААР: загальноприйняті принципи бухгалтерського обліку
та різниця з МСФЗ у сучасних глобальних викликах 45

Маргиненко В. В.

Оцінка податкового навантаження на національну економіку 50

Мейш А. В., П'ятак К. Ю.

Функціонально-теоретичний аспект підходів до фінансової безпеки
підприємства в сучасних економічних умовах 53

Цвігун Т. В.

Застосування методів фінансування ризиків
у підприємницькій діяльності.....57

Ядуха С. Й., Лісовський І. В., Фадєєв С.

Системний підхід до класифікації інвестицій
у природоохоронну діяльність 59

Ядуха С. Й., Чернишова Т. М.

Основні етапи реалізації механізму управління
інвестиційними потоками в природоохоронну діяльність
регіонів України.....64

Секція 3.

Інтелектуальний капітал економіки України та його значення в становленні інноваційно-інвестиційних систем

Бабій І. В.

Інтелектуальний потенціал у системі зміцнення
економічної безпеки країни 68

Богатчик Л. А.

Особливості формування інтелектуального капіталу
в регіональних кластерах 70

Венцурик А. М.

Освітньо-інноваційний потенціал країни
в розрізі індексу економіки знань та індексу знань 73

Золотарьова О. В., Тарасевич В. М.

Індивідуальна діяльнісна мобільність:
етимологія та економічний сенс 76

Мейш А. В.

Ефективне використання розвитку людського капіталу України
в умовах глобалізації 81

Пономарьова Н.А.

Інтелектуальний капітал та його вплив на формування
та ефективність функціонування інноваційних кластерів 84

Сокирник І. В.

Інтелектуальний капітал закладів ресторанного господарства 86

Тюріна Н. М.

Наслідки криз в економіці України: трудові аспекти.....89

Секція 4.

Сучасні виклики і загрози у сфері економічної безпеки

Арпентьева М. Р.

Тюремный бизнес – угроза экономической безопасности.....92

Рзасва Т. Г., Драгочинська Д. О.

Аналітичні характеристики економічної безпеки
за ознаками ефективності діяльності 95

Рзасва Т. Г., Няйко С. М.

Сучасні напрями та проблеми аналітичного дослідження
ресурсної безпеки 97

Рзасєв Г. І., Кушнір В. В. Результативність діяльності як аналітична характеристика економічної безпеки.....	100
Рзасєв Г. І., Пастух О. В. Економічна безпека та аналітичні напрями її дослідження за сучасних умов	102
Танасієнко Н. П. Науково-методичні підходи до оцінки резервів підвищення продуктивності праці	104
Танасієнко Н. П., Горбатюк А. М., Савенко Ю. В. Проблеми зовнішньої трудової міграції робочої сили на сучасному етапі розвитку України	106

Секція 5. Європейський вектор – пріоритетний напрям розвитку економічних систем

Shaburishvili S. T., Kadagishvili L. V. Challenges to the Development Small and Medium Business in Georgia ...	111
Ramaz Putkaradze Pressing Issues of Economic Integration of Croatia and Georgia.....	114
Цинаридзе Рамин О., Беридзе Давид Г. Перспективы развития малого бизнеса в Грузии.....	118
Любохинець Л. С., Данішевський А. Транспортно-логістичні послуги як складова міжнародної логістики	121
Poplavska O. V., Odd-Henrik Båtnes Logistic Centers as the Basis of Management of International Logistic Activity	124
Рзасєв Г. І., Повстюк Н. Ю. Аналітичні ознаки економічної безпеки за умов євроінтеграційних процесів	125
Shaposhnykov K. S., Irtysheva I. O., Paweł Dziekański Food Security: European Expirience and Ukranian Reality	128

ОЦІНКА ПОДАТКОВОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ

В умовах макроекономічної нестабільності та загострення боргових проблем оцінка податкового навантаження набуває особливої ваги, оскільки її результати відображають ефективність податкової системи, а також рівень перерозподілу доходів у національній економіці. Податкове навантаження має виконувати і стимулюючу функцію, тобто встановлення таких податкових ставок, за яких бізнес отримає більше переваг від легалізації, ніж, перебуваючи в підпіллі [1, с. 129].

Процес оцінки податкового навантаження на національну економіку автор пропонує реалізувати за наступною послідовністю дій (див. рис. 1).

Виходячи з даних, наведених на рис. 1, першим етапом оцінки податкового навантаження на національну економіку в Україні є аналіз тенденцій податкової системи країни у рейтингу сприятливості податкових систем “Paying Taxes” [2], результати якого у динаміці за десять останніх років дозволяють зробити висновки про тенденції розвитку оподаткування та його ефективність з позиції суб’єктів підприємницької діяльності.

Наступним кроком у ході реалізації запропонованої послідовності оцінки податкового навантаження на національну економіку країни є моделювання впливу економічного зростання на динаміку податкових надходжень до зведеного бюджету. На макро-рівні податкове навантаження на національну економіку, на відміну від пропонованого у звітах “Paying Taxes”, пропонуємо обчислювати як відношення фактичних обсягів усіх податкових надходжень до бюджету і єдиного соціального внеску до валового внутрішнього продукту (ВВП) у фактичних цінах за рік.

Третій і четвертий етапи запропонованої послідовності полягають у аналізі динаміки надходжень і частки податків у бюджеті щонайменше за п’ять останніх років.



Рис. 1. Послідовність оцінки податкового навантаження на національну економіку

В результаті такого аналізу формуються передумови для дослідження процесу формування податкового навантаження на економіку (етап 5 запропонованої послідовності). Складовими податкового навантаження на національну економіку TB , аналіз динаміки яких пропонується проводити з метою реалізації етапу 6, є процентні відношення сумарних обсягів всіх податкових надходжень до бюджету і єдиного соціального внеску T_i до ВВП у фактичних цінах GDP :

$$TB = \left(\sum_{i=1}^n T_i / GDP \right) \cdot 100\%, \quad (1)$$

де $0 \leq TB \leq 100\%$.

Моделювання залежності податкових надходжень від податкового навантаження на економіку (етап 7 запропонованої послідовності) полягає у побудові степеневих залежностей надходжень від прямого та непрямого оподаткування та єдиного соціального внеску від ВВП у динаміці за період не менше десяти років.

Для дослідження ефективності податкової системи України виникає необхідність оцінки рівня загального податкового навантаження на національну економіку шляхом розробки сценаріїв прогнозу (заключний восьмий етап запропонованої послідовності) на основі математичних степеневих залежностей податкових надходжень до зведеного бюджету України та сплаченого єдиного соціального внеску від динаміки ВВП у фактичних цінах, отриманих у ході реалізації попереднього етапу.

В результаті проведеної оцінки рівня загального податкового навантаження на національну економіку країни, реалізованої за запропонованою послідовністю (див. рис. 1), робляться висновки про: динаміку перерозподілу доходів у національній економіці через податково-бюджетну систему; співвідношення прямого і непрямого оподаткування у загальному податковому навантаженні на національну економіку; посилення або послаблення загального податкового навантаження на національну економіку протягом найближчих п'ять років.

Література

1. Martynenko, V. V. On the problem of tax system optimization in Ukraine / V. V. Martynenko // Науковий вісник Полісся. – 2018. – № 2 (14). – Ч. 2. – С. 129–134.
2. Paying Taxes [Electronic resource] // Офіційний сайт проекту Світового банку “DOING BUSINESS”. – Mode of access: <http://russian.doingbusiness.org/data/exploretopics/paying-taxes>.

Наукове видання

**Інструменти регулювання
національної економіки
та національної безпеки
в умовах сучасних глобальних
викликів**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції

18–20 жовтня 2018 р. (м. Хмельницький)

Відповідальний за випуск: *Любохинець Л. С.*

Технічний редактор: *Яремчук В. С.*

Художнє оформлення обкладинки: *Станіславова О. В.*

Технічне редагування, коректування і верстка: *Чопенко О. В.*

Підписано до друку 10.10.2018. Формат 30×42/4.

Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Друк різнографією. Ум. друк. арк. – 7,93. Обл.-вид. арк. – 6,32.

Тираж 100. Зам. № 184/18

Віддруковано в редакційно-видавничому центрі ХНУ.

29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 7/1.

Свідоцтво про внесення в Державний реєстр,

серія ДК № 4489 від 18.02.2013 р.